

Men som sagt: Jeg håber, at vi alligevel i udvalget kan se på det og eventuelt komme frem til nogle løfter om, at man i hvert fald vil se på denne aldersdiskrimination, når loven skal til revision. For jeg kan jo godt se, at der ikke er mulighed for, at man meget hurtigt laver et lovforslag, således at vi får loven på plads inden revisionen.

Hermed sluttede forhandlingen, og forslaget overgik derefter til anden (sidste) behandling.

Afstemning

Formanden:

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Socialudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Op- hold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

20) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 133:

Forslag til folketingsbeslutning om ændring af efterlevelseshjælp og efterlevelsespension.

Af Aase D. Madsen (DF) m.fl.
(Fremsat 28/2 2001).

Sammen med denne sag foretoges:

21) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 134:

Forslag til folketingsbeslutning om ændring af tidspunktet for ophør af udbetaling af pension.

Af Aase D. Madsen (DF) m.fl.
(Fremsat 28/2 2001).

22) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 135:

Forslag til folketingsbeslutning om genindførelse af det dobbelte personfradrag for efterlevende ægtefælle.

Af Klaus Kjær (DF) m.fl.
(Fremsat 28/2 2001).

Forslagene sattes til forhandling.

Forhandling

Socialministeren (Henrik Dam Kristensen):

Beslutningsforslag nr. B 133 om ændring af efterlevelseshjælp og efterlevelsespension er et af tre forslag, som Dansk Folkeparti har fremsat for at tilbageføre de ændringer, som blev gennemført i forlængelse af finanslovforliget for 2000.

Forliget resulterede blandt andet i indførelse af efterlevelseshjælp og ophævelse af efterlevelsespension, og det er altså disse regler i forbindelse med dødsfald, der skal være, som de var indtil den 1. april 2000.

Forslaget vil have store negative konsekvenser. Ved at afskaffe efterlevelseshjælpen mister en masse mennesker en ret, de har i dag. Det være sig efterlønsmodtageren, der mister sin ægtefælle, eller pensionisten eller den unge butiksassistent, der mister sin samlever.

Det var nogle af de grupper, som førhen ikke kunne få hjælp fra det offentlige, når de mistede deres kære, men fik denne mulighed ved indførelsen af efterlevelseshjælpen. Før var det nemlig kun pensionistægtespar, der levede sammen, der kunne få en ydelse ved den andens bortgang. Og det er efterlevelsespensionen, som efter beslutningsforslaget skal genindføres.

Forslaget fra Dansk Folkeparti ville kunne betyde, at efterlevende efterlønsmodtagere, samlevede pensionister og en række andre grupper mister op til 10.000 kr., hvis det vedtages. Jeg skal understrege, at de gifte pensionister ikke mister retten til en ydelse i forbindelse med ægtefælles dødsfald ved den lovændring, der trådte i kraft pr. 1. april 2000. Det, der skete, var, at der i stedet for efterlevelsespension blev indført et indtægts- og formuekriterium, som gjorde, at de dårligst stillede pensionister, eksempelvis dem, der kun har en folkepension og ATP, fortsat kunne få en ydelse.

Dansk Folkeparti har ud over beslutningsforslaget om tilbageførelse af regler om efterlevelseshjælp og efterlevelsespension også stillet forslag om at neutralisere virkningen af lovforslag nr. L 138.

Virkningen af L 138 er, at pensionsudbetalingen ophører dagen efter, at pensionisten er afgået ved døden. Efter de regler, der gjaldt indtil den 1. april 2000, ophørte udbetalingen af pensionen først ved udgangen af den måned, hvori pensionisten døde. Baggrunden for ændringer af reglerne om pensionsudbetaling var at harmonisere reglerne for ophør af udbetalte overførselsindkomster ved dødsfald, idet udbetalin-

gen af overførselsindkomster på de fleste områder ophører ved dødsfald. Pensionisterne var således stillet anderledes end andre befolkningsgrupper på overførselsindkomst.

En konsekvens af det tidligere regelsæt var også, at den pension, der vedrørte perioden fra dødsfaldet og til månedens udgang, i mange tilfælde rent faktisk tilfaldt dødsboet, fordi afdøde var enlig.

På baggrund af fordelingen mellem enlige, samlevende og gifte pensionister viser beregningerne faktisk, at over halvdelen af de merudgifter, som en neutralisering af L 135 vil medføre, vil tilfalde dødsboer og ikke efterlevende ægtefæller. Det mener vi i regeringen ikke ville være en gavnlig konsekvens af en tilbageførsel af reglerne.

Ud over de ulemper, som jeg har været inde på, vil en vedtagelse af beslutningsforslaget også medføre betydelige merudgifter. Den samlede offentlige udgift ved at tilbageflytte reglerne vil være i størrelsesordenen 172 mio. kr.

Jeg er imidlertid godt klar over, at de nye regler har medført visse u hensigtsmæssigheder over for efterlevende ægtefæller, som får et tilbagebetalingskrav fra kommunen. For efterlevende pensionistægtefæller bliver der derfor også indført en undtagelsesbestemmelse. For denne persongruppe skal for meget udbetalt pension i dødsfaldsmånedens ikke tilbagebetales. Denne undtagelse skal ses i lyset af, at det netop er disse personer, der ikke længere modtager efterlevelsespension.

Det er også vigtigt, at reglerne om pensionsudbetaling ikke ses isoleret fra reglerne om efterlevelshjælp, som jo har medført en forbedring for mange andre befolkningsgrupper ud over pensionisterne, samtidig med at også samlevende pensionister har fået forbedret stillingen i tilfælde af samleverens dødsfald. Efterlevende pensionistægtefæller har jo på lige fod med andre fået mulighed for at søge om efterlevelshjælpen.

Desuden blev der indført den ændring, at pensionen til den efterlevende pensionist omregnes til enlig status med virkning fra dagen efter, at dødsfaldet har fundet sted. Der sker således en hurtig tilpasning til pensionistens status som enlig.

Men det er også vigtigt for mig at påpege, at jeg fortsat følger udviklingen på området. Jeg har haft møder med ældreorganisationerne. Jeg samler de henvendelser, jeg får fra borgere, som

skriver til mig om de konsekvenser, det har, når ens ægtefælle eller samlever afgår ved døden.

Reglerne blev ændret i forbindelse med finanslovaftalen for 2000. Derfor finder jeg, at en eventuel ændring må drøftes med de partier, som var med i den forudgående aftale, og eventuelt andre partier i forbindelse med drøftelserne omkring den kommende finanslov.

Regeringen kan således ikke tilslutte sig beslutningsforslagene.

Skatteministeren (Frode Sørensen):

Dansk Folkeparti har fremsat et beslutningsforslag, der pålægger regeringen at fremsætte et lovforslag om genindførelse af dobbelt personfradrag og et dobbelt mellemskattebundfradrag for efterlevende ægtefælle. De dobbelte fradrag blev afskaffet i 1999 som led i finanslovaftalen for 2000 mellem regeringen, SF, CD og Enhedslisten.

Det er forslagsstillernes opfattelse, at afskaffelsen var for smålig af regeringen og forligspartierne. Jeg er ikke enig med forslagsstillerne, og jeg må afvise at genindføre de tidligere regler.

Med de nye regler er reglerne for tildeling af personfradrag og mellemskattebundfradrag blevet mere ensartede. Den efterlevende ægtefælle har et fuldt personfradrag og et fuldt mellemskattebundfradrag, mens der ved skatteberegningen af afdødes indkomst i dødsåret gives et forholdsmæssigt personfradrag. Det gælder både, når dødsboet er et selvstændigt skattesubjekt, og når der sker beskatning efter reglerne for uskiftet bo.

Reglerne har også forbedret den skattemæssige neutralitet ved valg af skifteformen. De gamle regler betød, at det ofte var en fordel for en efterlevende ægtefælle at skifte frem for at sidde i uskiftet bo. Dette skattemæssige incitament til valg af skifteform har helt berettiget været kritiseret. Det var da også et væsentligt formål med de gennemførte ændringer i 1999 at få rettet op på dette forhold.

De gamle regler betød også, at den efterlevende ægtefælle, som sad i uskiftet bo, blev stillet forskelligt afhængigt af, om dødsfaldet skete i begyndelsen eller i slutningen af året. Dette hænger sammen med, at den efterlevende ægtefælle alt andet lige ville få overført uudnyttet personfradrag for afdøde, hvis dødsfaldet skete i begyndelsen af året, mens afdøde selv ville have udnyttet personfradraget, hvis dødsfaldet skete i slutningen af året. Også dette forhold blev der rettet op på i 1999, hvor reglerne blev

mere overensstemmende med reglerne i andre tilfælde, hvor en person kun er skattepligtig en del af året.

Og endelig vil jeg tillade mig at pege på, at de nye regler på en fornuftig måde har medført en mere ensartet skattemæssig behandling af gifte og ugifte i tilfælde af død. Så regeringen kan ikke støtte dette forslag.

Grete Schødt (S):

Dansk Folkeparti ønsker med disse tre beslutningsforslag at omgøre den lovgivning, der blev gennemført i forbindelse med finansloven for år 2000. Og et meget bredt flertal her i Folketinget ændrede reglerne om automatisk udbetaling af tre måneders folkepension udbetalt efter dødsfald til gifte folkepensionister, uanset hvilken indtægt eller formue vedkommende havde. Ingen andre pensionister havde denne ret.

I Socialdemokratiet var vi, og er vi stadig væk af den opfattelse, at det ikke kun er forbeholdt pensionister at være i sorg eller være i en økonomisk trængt situation. Det er det nemlig at miste sin ægtefælle.

Derfor gik vi ind i den her mere retfærdige hjælp, nemlig efterlevelseshjælpen som trådte i kraft 1. april sidste år. Den hjælp er afhængig af, hvilken økonomisk situation man er i på det tidspunkt, ens ægtefælle går bort.

Pensionisten, der mister sin mand, der er efterlønsmodtager, bærer lige så stor sorg og kan være dårligere økonomisk stillet end den folkepensionist, vi tidligere automatisk udbetalte tre måneders pension til.

En yngre førtidspensionist kan være i samme situation. En 50-årig ledig SiD'er. Den, der er gift med en efterlønsmodtager, kan være i samme situation. Det var bl.a. dem, vi tog hånd om med den lovændring, vi lavede om efterlevelseshjælp.

Med loven i dag kan den gifte pensionist få 10.000 kr. i efterlevelseshjælp og modtage et forhøjet pensionstillæg fra den 1. i måneden efter dødsfaldet. Tidligere skulle man vente i tre måneder. Det kan den samboende også, det kan pensionisten, der mister sin mand, der var efterlønsmodtager også. Og her vil jeg godt erkende, at ansøgning om hjælpen, skemaudfyldelse og forholdene ved indtægt, der ligger over 160.000 kr., og hvor der er en friværdi, hvis man er hus-ejer, er besværlig og ikke særlig borgervenlig i den svære situation, vi alle ved, at dødsfald er.

Regelsættet om gifte pensionisters forhold, der har forudbetalt pension, giver den samme

økonomi som tre måneders pension. Men er man ikke gift med hinanden før dødsfaldet, og pensionen er bagudbetalt, så træder dødsfaldstidspunktet i kraft, og pensionsudbetalingen op-hører dag 1. Det er et kritikpunkt, som jeg tror, vi alle sammen har hørt, og det bør vi se en ekstra gang på.

I og med at Dansk Folkeparti vil tilbageføre lovgivningen, er der jo masser af arvinger, der får udbetalt de tre måneders pension, i hvert fald når det handler om enlige.

Det tredje beslutningsforslag fra Dansk Folkeparti vil tilbageføre den ligestilling mellem samlevende og gifte, som vi i Socialdemokratiet var med til at gennemføre. Dansk Folkeparti ønsker at yde hjælp til gifte pensionister, alle andre tager man ikke hånd om og interesserer sig ikke særligt for.

I lovforslag nr. L 135, som handler om dobbelt personfradrag med de gamle regler, som Dansk Folkeparti nu vil genindføre, gjorde fradrage i praksis, at det var over skatten, man som efterlevende fik en udbetaling fra det offentlige uden hensyntagen til, om man havde et økonomisk behov og i så fald af hvilken størrelse.

I Socialdemokratiet er vi af den opfattelse, at en økonomisk hjælp til efterlevende bør være behovsbestemt og bør ikke være en hjælp, som skal gives over skatten.

Afslutningsvis vil jeg godt tilkendegive, at der bør justeringer til for at gøre forslaget om efterlevelseshjælp lettere forståeligt og den økonomiske hjælp tilgængelig ad en mere ubureaukratisk vej.

Hvis man tænkte sig de her tre initiativer gennemført, så vil vi forringe vilkårene for mange borgere, og det er ikke det, vi ønsker i Socialdemokratiet. Vi lavede en finanslovaftale, og der var et stort antal forligspartier, nogle med del-forlig, men i hvert fald på efterlevelseshjælpen. Og vi vil meget gerne være med til at drøfte det, jeg her har skitseret, med de partier og vil gerne medvirke til en løsning af problemfeltet.

Og det samme kan jeg tilkendegive på Det Radikales Venstres vegne.

(Kort bemærkning).

Aase D. Madsen (DF):

Jeg vil gerne med det samme tilkendegive, at vi ikke ønsker at fjerne de gode ting, der ligger i dødepakken. Vi vil f.eks. ikke fjerne samlevens ret til at få pensionen. Før var der jo den regel, at det kun var ægtefæller. Vi vil ikke fjerne de nye grupper, der kommer ind og kan få efter-

levelseshjælp, selvfølgelig vil vi ikke stille dem ringere. Det er jo noget, man tager op i udvalgsarbejdet og ser, hvilke gode ting man kan beholde, og hvad man ikke kan beholde.

Nu blev der talt om justeringer, og jeg vil da gerne spørge, om det er de samme justeringer, som socialministeren gik ud ved ældrehøringerne i år 2000 og talte om og sagde, at man havde samtaler med finansministeren netop om at tage dødepakken op, og det er jo ikke sket. Det er derfor, jeg tager det op i dag og siger: Nu må vi så se, om ministeren vil leve op til sine løfter om at tage dødepakken op.

(Kort bemærkning).

Grete Schødt's (S):

Men det var dog skrækeligt, at fru Aase D. Madsen kan stå her og sige: Nej, det er ikke det, vi vil tilbageføre. Jamen indholdet i Dansk Folkepartis eget beslutningsforslag handler om at tilbageføre lovgivningen fra 1. april år 2000. Der er intet i den tidligere lovgivning, der indeholder det, vi her har skitseret. Der handler det om en efterlevelsespension udbetalt automatisk i tre måneder efter dødsfald, men den eneste forudsætning for at få det, er, at man er gift med hinanden og er folkepensionister begge to. Det er det, det hele handler om.

Vi har lyttet til debatten ude i samfundet. Socialdemokratiet har lyttet sammen med ministeren, og vi har lyttet os til, at der er nogle træk, vi skal kigge på, som ikke var så hensigtsmæssige. Og det er det, jeg har tilkendegivet, at vi vil gøre sammen med forligspartierne.

(Kort bemærkning).

Aase D. Madsen (DF):

Ja, det kan da godt være, at den socialdemokratiske ordfører mener, at det er skrækeligt, at vi gerne vil bibeholde de goder, der ligger i forslaget. Det kan da godt være, for det kommer til at koste penge, men det er vi altså indstillet på.

Og så vil jeg gerne spørge Socialdemokratiet om noget, for det er også vigtigt: Vil Socialdemokratiet sørge for, at der aldrig sker en tilbagebetaling af pensionen? Der sker jo alt andet lige det, at pensionen falder væk på dødsdagen, og det vil sige, at den pension, der har været forudbetalt, så skal betales tilbage. Og det gælder jo en meget stor del af de pensionister, nemlig dem, som er blevet tilkendt pensionen før februar måned 1999.

De kommer nu ud for, at de skal tilbagebetale, for de kan ikke få pensionen længere end til

dødsdagen. Det vil sige, at der står den efterlevende så med de samme udgifter, som man ellers har. Selvfølgelig kan man søge de der 10.000 kr., men man skal tilbagebetale den pension, man har fået udbetalt forud, efter dødsdagen. Er det korrekt? Vil man fjerne den tilbagebetalingsregel?

(Kort bemærkning).

Grete Schødt's (S):

Fru Aase D. Madsen har ikke fattet en pind af det hele. Det er jeg nødt til at sige. Men jeg kan ikke stå her fra Folketingets talerstol og tage denne debat, men jeg vil gerne give enetime på området.

For ægtefæller, folkepensionister, der var gift med hinanden, før dødsfaldet indtrådte, er der ingen tilbagebetaling af den forudbetalte pension. Lad mig slå det fast og så nøjes med det i dag.

(Kort bemærkning).

Aase D. Madsen (DF):

Det er korrekt, at hvis det er pensionister, det drejer sig om, så er der ingen tilbagebetalingspligt. Men hvis man ikke er gift med en pensionist, så er der tilbagebetalingspligt, og jeg har her et notat fra Ældre Sagen, hvor der netop står, at undtagelsen er ... for en pensionist med forudbetalt pension, som er tilkendt før 1. februar 1999, vil pensionen for hele måneden være udbetalt på dødstidspunktet, og hovedsagen for disse pensionister er efter dødepakken, at den allerede udbetalte pension skal tilbagebetales. Er det korrekt, eller er det ikke korrekt?

Formanden:

Så går vi videre i ordførerrækken. Hr. Erik Larsen.

Erik Larsen (V):

Vi har her tre beslutningsforslag til behandling, som samlet er blevet kaldt dødepakken.

Der er nok nogle områder, som har givet anledning til meget kritik og meget diskussion. De to af områderne, nemlig spørgsmålet om tidspunktet for ophør af udbetaling af pension og området efterlevelseshjælp og efterlevelsespension, er områder, hvor Venstre er en del af en finanslovaftale, og jeg skal sige, at Venstre selvfølgelig står ved denne aftale, så længe aftalen løber.

Lad mig sige det helt klart: Med hensyn til efterlevelseshjælp er der i forhold til den tilstand,

der var gældende, før lovforslaget blev vedtaget, en række forbedringer. Der er også en række bureaukratiske ting, som er meget belastende for mange efterlevende at skulle igennem umiddelbart efter, at man har mistet sin ægtefælle. Det bør der kunne laves om på, så disse sådan belastende oplysninger, man skal give sin kommune, ikke længere bør finde sted.

Med hensyn til forslaget om tidspunktet for udbetaling af pension er jeg nødt til at sige, at vi i Venstre føler, at der er nogle situationer, hvor det er stærkt belastende og uværdigt, nemlig at man har modtaget pension, der er gået ind i éns pengeinstitut, og så får man besked på – det kan faktisk være 1-2 dage efter dødsfaldet – at man skal tilbagebetale. Det føler jeg faktisk er meget forkert.

Jeg håber, at der i den åbning om at se på nogle ting i forhold til det, som socialministeren her tilkendegav fra talerstolen, og som blev fulgt op af den socialdemokratiske ordfører, også ligger, at vi kan se på det her forhold. Det vil jeg i hvert fald for Venstres vedkommende sige at vi vil være meget interesseret i. Så længe vores forlig på det her område består, så længe forhandler vi også om at tage de største problemer og det mest belastende for de personer, det drejer sig om, ud af forslaget.

Med hensyn til det sidste forslag om det dobbelte personfradrag er Venstre i modsætning til de to forudgående forslag ikke med i et forlig om afskaffelse af det dobbelte personfradrag, og vi var i Venstre modstandere af ændringen af loven om ophævelsen. Det er klart, at når det handler om det forslag, så kan vi selvfølgelig positivt gå ind og kigge på det under udvalgsbehandlingen, og vi kan støtte B 135.

(Kort bemærkning).

Frank Aaen (EL):

Hr. Erik Larsen sagde helt rigtigt, at Venstre er med i en aftale med regeringen om en del af det her.

Jeg vil spørge hr. Erik Larsen: Skal vi ikke prøve at være lidt mere præcise? Det, det drejer sig om, var, at Venstre så hjertens gerne ville være med i et politiforlig, men ikke ville være med til at skaffe én eneste krone til at finansiere mere politi. Så fandt man i sin kvide ud af, at her var nogle pensionister, hvor man ved at gå ind og ændre på udbetalingspunktet og de regler, der er, og som er beskrevet af andre, så kunne skaffe nogle penge. Venstre gik altså her ud og tog penge fra pensionister, hvor den ene var

død, for at finansiere mere politi, så det skulle se ud som om, at Venstre ikke var med til at sætte en skat op.

Er det ikke det, der i virkeligheden er sket? Og siger det måske ikke ret meget om Venstres velfærdspolitik, at når det f.eks. gælder om at skaffe mere politi, er man ikke spor ked af at gå ud og forringe velfærden for en lang række mennesker.

(Kort bemærkning).

Erik Larsen (V):

Det, hr. Frank Aaen her prøver, er i virkeligheden at sætte sig ind i et forhandlingslokale og prøve på at gætte sig til, hvad der er foregået bag de lukkede døre. Jeg synes, at jeg ved flere lejligheder har oplevet, at hr. Frank Aaen er vældig god til det. Fantasien fejler i hvert fald ikke noget.

Det korte af det lange er, at forslaget her, efter hvad jeg har fået oplyst, ikke er et forslag, som Venstre har bragt ind i forhandlingerne om finansloven. Hvordan forhandlingerne så i øvrigt har foregået, og hvad det er for en materie, der har været i de forhandlinger, er jeg ikke i stand til at hjælpe med at bidrage til her. Men jeg ved i hvert fald, at det konkrete forslag ikke er et forslag, som er lagt på bordet af Venstre.

(Kort bemærkning).

Frank Aaen (EL):

Jeg kan godt forstå, at hr. Erik Larsen ikke har lyst til at svare på mit spørgsmål og derfor hellere vil prøve at komme og sige noget grimt om spørgeren. Det her drejer sig jo ikke om at komme ind i et forhandlingslokale, hvor man ikke har siddet, for vi var ikke med i de forhandlinger på det tidspunkt.

Jeg læser bare op af den aftale, der står om politiforliget fra december 1999, og i den aftale står, at finansiering af mere politi bl.a. sker ved, at man ændrer på udbetalingsreglerne for pensionister i tilfælde af dødsfald. Man tager altså pengene fra pensionister, hvor den ene part dør. Det er det, der står i aftalen. Det behøver man ikke at gå ind i et forhandlingslokale for. Man kan læse på Folketingets hjemmeside, at det er sådan.

Derfor spørger jeg igen: Skal vi forstå Venstres velfærdspolitik sådan, at når det drejer sig om at skaffe penge, er man fuldstændig uden blusel parat til at gå ind og forringe velfærden for en lang række mennesker, der i forvejen har det svært?

(Kort bemærkning).

Erik Larsen (V):

Nu er jeg næsten nødt til at starte med at sige noget pænt om hr. Frank Aaen. Jeg synes heller ikke, det var særlig grimt, det, jeg sagde tidligere, men det er jeg jo så nødt til at sige. Selvfølgelig er hr. Frank Aaen på mange måder en meget dygtig politiker. Hr. Frank Aaen er i øvrigt også god til at prøve på at fortælle, hvilke intentioner andre har om politiske emner.

Det, som er kendsgerningen i det her, som hr. Frank Aaen prøver at drage frem nu, er, at Venstre aldrig i nogen forhandlinger har stillet krav om, at det her var en lovgivning, som skulle igennem for at finansiere andre ting.

Formanden:

Hr. Frank Aaen, sidste runde.

(Kort bemærkning).

Frank Aaen (EL):

Der står i aftalen om politiet, at finansieringen bl.a. sker ved det, vi snakker om her, nemlig at tage nogle penge fra pensionister, hvor den ene er en afdød.

Et andet element i finansiering af politiet var, at Venstre støttede, at bøderne skulle sættes i vejret, sådan at det er højere bødeindtægter, der også finansierer en del af politiet. Det er meget kreativt.

Når jeg siger, det er et mønster, så er det jo ikke bare, fordi jeg postulerer ud fra én sag. Men det er, fordi vi jo i dag har noteret os, at Venstre i øjeblikket blokerer for, at nogle mennesker, der har meget høje varmeudgifter fra de decentrale varmeværker, kan få deres varmeudgift nedsat med 1.500 kr. om året.

Det er også ud fra et eller andet princip om, at der endelig ikke er noget, der må sættes op. Pensionisterne må åbenbart gerne betale, men ellers er der ikke nogen, der må betale.

Det er derfor jeg siger, at det jo er en linje, der faktisk i øjeblikket koster nogle mennesker noget, f.eks. dem, der bor ude i landdistrikterne, som Venstre plejer at være meget opmærksomme på. Folk, der bor ude i landdistrikterne, kan ikke komme igennem med at få en lettelse på deres varmeregning på 1.500 kr. om året.

Det er også konsekvensen af Venstres politik.

(Kort bemærkning).

Erik Larsen (V):

Jeg synes nok, at vi har fjernet os en del fra det, som de her forslag handler om, men det er jo

måske også en meget god måde at trække sådan nogle ting frem på, som slet ikke har noget at gøre med det, vi behandler her.

Jeg kan bare sige til hr. Frank Aaen, at det ikke skal fremlægges og stå her til sidst, som om det er Venstre, der har smidt de her forslag på bordet som et ultimatum for, at vi kunne indgå et politiforlig.

Pia Christmas-Møller (KF):

De tre forslag udgør det, man har kaldt dødepakken. Og jeg må sige, at jeg er af den opfattelse, at Dansk Folkeparti med de her forslag har rejst en relevant debat.

Det Konservative Folkeparti er forligsbundet med hensyn til de første to af forslagene. Det tredje har vi ikke lod eller del i. Men lad mig tage dem i rækkefølge.

Det første forslag, som handler om en ændring af efterlevelseshjælp og efterlevelsespension, går ud på at tilbageføre den efterlevelseshjælp, som blev indført i forbindelse med forliget i 1999.

Der kan være nogle u hensigtsmæssigheder i den del af aftalen fra 1999, som skal efterses. Men der var grundlæggende tale om en række forbedringer.

Det samme kan man ikke sige om B 134, som jo lægger op til, at man skal tilbageføre reglerne for tidspunktet for ophør af udbetaling af pension til de regler, der gjaldt før forliget i 1999.

Her mener jeg virkelig, der er behov for at lytte til den kritik, som har været rejst, og jeg er meget tilfreds med, at både socialministeren og Socialdemokratiet er indstillet på at forhandle sagen igen.

Jeg kan godt sige det direkte: Hvis ikke vi får løst de problemer, vi ser i dødepakken og den del af den, som vi er forligsbundet til, så må vi opsigte forliget med virkning fra næste folketingsvalg. Vi vil ikke være bundet af den aftale længere end til næste folketingsvalg. Men vi indgår naturligvis hellere end gerne i forhandlinger med forligspartierne i den periode, der måtte være tilbage, inden vi får et folketingsvalg.

Vi synes simpelt hen, det er for groft, at mennesker bliver frataget deres pension så at sige fra dødsøjeblikket, det synes vi. Det er simpelt hen for uanstændigt, og vi vil gerne rette op på situationen og håber, at de øvrige partier i forligskredsen har samme indstilling.

Men lykkes det ikke at få rettet de problemer, der er i dødepakken og den del, vi er forligsbun-

det til, så ser vi os altså fri til at komme med initiativer og deltage i tværgående flertalsmuligheder efter næste folketingsvalg.

Når man hørte socialministerens indlæg og også den socialdemokratiske ordførers indlæg, kunne man jo næsten få det indtryk, at dødepakken sådan i al almindelighed var en forbedring af forholdene. Det er jo ikke helt sandheden, for så ville det ikke koste 172 mio. kr. at tilbageføre regelsættet. Der blev sparet. Lad os dog være ærlige om det. Det synes jeg vi skylder sagen.

Med hensyn til det tredje forslag, som går ud på at genindføre det dobbelte personfradrag for den efterlevende ægtefælle, kan jeg sige, at vi er overordentlig tilfredse med, at vi ikke er forligsbundet. Vi kan give fuld tilslutning til forslaget, og vi håber, at der kan dannes et flertal under udvalgsbehandlingen for det forslag.

Men det korte af det lange er altså, at vi mener, der er seriøse problemer i hele dette problemfelt, og vi vil meget gerne appellere til, at vi får dem løst hurtigst muligt og altså senest efter næste folketingsvalg.

Jeg skal hilse og sige fra Kristeligt Folkeparti, der er forhindret i at være til stede, at de er så heldige, at de ikke er forligsbundet, og de kan derfor give tilsagn om en meget positiv udvalgsbehandling.

(Kort bemærkning).

Frank Aaen (EL):

Det er jo ethvert partis ret at trække sig fra et forlig og meddele det før et folketingsvalg, og det synes jeg er i orden.

Men da en del af det her jo var med til at finansiere politiforliget – nogle af de penge, man tog fra pensionisterne i forbindelse med dødsfald, brugte man til at finansiere politibetjente – så må logikken jo være, at Det Konservative Folkeparti også er nødt til at trække sig fra politiforliget.

Derfor vil jeg gerne lige have det på plads: Når man trækker sig fra finansieringsdelen, så trækker man sig vel fra hele forliget?

(Kort bemærkning).

Pia Christmas-Møller (KF):

Nej, man skal ikke opfatte min melding som en opsigelse af politiaftalen, det skal man ikke. Der var en samlet finansiering af de aftaler, vi indgik med regeringen, og den finansiering vil vi naturligvis gerne sikre også fremover.

Men det var en 4-årig politiaftale for sig. Der var ikke nogen tidsmæssig binding på de lovforslag, der ligger i dødepakken.

Så hr. Frank Aaens logik holder ikke i denne sag.

(Kort bemærkning).

Frank Aaen (EL):

Jeg kan love for, at hr. Frank Aaens logik passer benhårdt. For i det 4-årige politiforlig stod udtrykkeligt, at en af finansieringerne går ud på at tage penge fra folk, landets pensionister. Ud over højere bøder og andre fantasifulde ting står der i det 4-årige politiforlig, at man vil tage penge fra landets pensionister i forbindelse med dødsfald.

Derfor må vi da sige, at man i hvert fald på det punkt er bundet i 4 år.

(Kort bemærkning).

Sandy Brinck (S):

Nu synes jeg, det bliver interessant. Politiforliget er altså på 2,4 mia. kr. Hvordan skal de så finansieres?

Jeg synes, det må være væsentligt nu at få at vide fra Det Konservative Folkeparti, hvad det så er for nogle afgifter, som skal finansiere den del?

Jeg synes sådan set også, det er interessant at høre Det Konservative Folkepartis ordførers indlæg, også om en del af det, som Det Konservative Folkeparti har indgået forlig om. Jeg kunne godt tænke mig at spørge: Hvornår gik det op for Det Konservative Folkeparti, at én af de dele, der ligger i forliget, faktisk er tidspunktet for udbetaling af pension? Hvornår stod det klart?

(Kort bemærkning).

Pia Christmas-Møller (KF):

Det Konservative Folkepartis forhandler har naturligvis kendt til de forslag, der har ligget på bordet. Vi vedstår de aftaler, vi har indgået, sådan er det, det har jeg også sagt i dag, men der må også være en grænse for, hvor længe man skal blive ved med at leve med noget, man efterfølgende har set nogle uhensigtsmæssige virkninger af.

Jeg forstår det sådan, at også regeringen ser nogle uhensigtsmæssigheder i forslagene, eller rettere sagt i lovgivningen, som den er i dag. Sådan hørte jeg også den socialdemokratiske ordfører. Man ønsker faktisk at ændre på de urimeligheder, som den daværende lovgivning efter-

lod, og det er jo det, vi gerne vil medvirke til. Det er det, jeg har sagt, og jeg er jo nødt til at sige: Vi ønsker naturligvis fortsat at bidrage til finansiering af de udgiftskrævende forslag, som vi medvirker til. Sådan har det altid fungeret for os, og sådan vil det også fortsat være.

(Kort bemærkning).

Frank Aaen (EL):

Jeg synes bare, det skal slås helt fast, også ud fra det historiske forløb, at på et tidspunkt gik Det Konservative Folkeparti sammen med partiet Venstre med til at tage et ganske anseeligt beløb fra landets pensionister i forbindelse med dødsfald, og man udelukkende brugte pengene til at finansiere mere politi. Man tænkte ikke i et sekund på, om det forbedrede forholdene for landets pensionister eller andre, hvis ægtefælle eller samlever døde, ikke et sekund. Man tænkte kun på at finansiere sit politiforlig.

Derfor synes jeg, at det er noget populistisk i dag at stille sig op og sige, at man nu i øvrigt gerne vil melde sig ud af det grimme, men fastholde det, man er så glad for, nemlig mere politi. Tingene må hænge sammen, ellers er det politisk bedrag.

(Kort bemærkning).

Sandy Brinck (S):

Jamen jeg bliver bare nødt til at gentage mit spørgsmål om finansieringsdelen. Vi får ikke nogen bud på, hvor de penge så skal findes. Hvad er det for nogle afgifter? Hvad er det for nogle nedskæringer, der så skal til i stedet for?

(Kort bemærkning).

Pia Christmas-Møller (KF):

Jeg har svaret hr. Frank Aaen tidligere. Jeg må sige det, som det er. Det er ikke et forslag, der har groet i Det Konservative Folkepartis have. Vi vedgår medansvaret for, at det er blevet gennemført, men det er ikke et forslag eller en idé, der er kommet fra os, sådan er det. Vi har gennemført aftalen sammen med regeringen, og det står vi ved, og længere er den ikke.

Til fru Sandy Brinck: Jamen altså det vil forudsætte, at Socialdemokratiet alligevel ikke vil være med til at løse problemet inden næste folketingsvalg. Jeg skal altså ikke stole på, hvad socialministeren har sagt, jeg skal ikke stole på, hvad den socialdemokratiske ordfører har sagt. Jeg regnede faktisk med, at de tilkendegivelser stod til troende, at vi kunne få ordnet de problemer, der er i dødepakken, og at det kunne ske ri-

melig kvikt, men jeg må forstå fru Sandy Brincks indlæg sådan, at det har man sandelig slet ikke til hensigt.

I øvrigt kan jeg henvise til, at Det Konservative Folkeparti år for år fremlægger omfattende finanslovsforslag og altid viser beredvillighed til at finansiere de udgiftskrævende forslag, vi kommer med. Sådan er det, og sådan vil det fortsat være, så Socialdemokratiet kan regne med vores bidrag til finansieringen, det er helt sikkert.

Formanden:

Fru Sandy Brinck, sidste runde.

(Kort bemærkning).

Sandy Brinck (S):

Jamen så kan det da være, det er mig, der har misforstået Det Konservative Folkepartis ordførers indlæg.

Socialministeren og den socialdemokratiske ordfører har medgivet, at der er noget praktisk omkring det her, som ikke fungerer mest hensigtsmæssigt, men jeg forstod fru Pia Christmas-Møller sådan, at man holdningsmæssigt var uenig i, at der skete nogle ændringer i forhold til tidspunktet for udbetaling af pension.

Og så må jeg sige, at i forhold til finansieringen synes jeg nok, det er lidt billigt at sige, at fordi jeg spørger til, hvor Det Konservative Folkeparti vil finde pengene til det, at fru Pia Christmas-Møller stiller sig her op på talerstolen og siger, at så er det udtryk for, at Socialdemokratiet vil ændre.

Fru Pia Christmas-Møller sagde, at når man skulle finde finansiering, så var det på baggrund af Socialdemokratiets ønsker. Næ, fru Pia Christmas-Møller sagde her fra talerstolen, at der skulle ændringer til, og det er den finansiering, jeg har spurgt til nu for tredje gang.

(Kort bemærkning).

Grete Schødt (S):

Jeg vil kun meget kort slå fast: Er der ikke skabt et flertal her i Folketinget bl.a. med konservative stemmer for, at der er ændret på efterlevelseshjælpen, at der er ændret på efterlevelseshjælpen for dem, der var økonomisk afhængige? Skal vi ikke være enige om, at det er det, vi har gjort sammen, og i de hurdler, der er i det, jeg nævnte dem selv: skemadelen, dødsfaldstidspunktet, hvor man har en forudbetalt pension, men hvor man altså ikke er gift med hinanden, har vi to helt præcise problemer, vi skal prøve at løse med de samme parti-

er, som vi gennemførte dem med. Det er signalet og intet andet.

(Kort bemærkning).

Pia Christmas-Møller (KF):

Ja, jeg kunne altså ikke rigtig finde hoved og hale på fru Sandy Brincks indlæg. Det må jeg sige. Jeg forstår fru Grete Schødts sådan, at Socialdemokratiet i hvert fald er parat til at kigge på to situationer, som er opstået i forbindelse med dødepakken. Og den ene situation er, hvor mennesker har fået udbetalt en pension forlods, og hvor de så bliver afkrævet efterbetaling. Den situation vil Socialdemokratiet gerne være med til at kigge på.

Må jeg så spørge: Er det fuldstændigt fejlfortolket af mig, at Socialdemokratiet så også er parat til måske at bruge lidt penge på at løse det her problem, for ellers hjælper det jo ikke meget? Jeg kan se, at socialministeren nikker, så jeg har forstået det budskab rigtigt.

Det betyder så også, at fru Sandy Brinck ikke har forstået sit eget partis budskaber i dag rigtigt, men jeg er tilfreds med, at socialministerens nik betyder, at man fra regeringens og fra Socialdemokratiets side er indstillet på at få løst de urimeligheder, som findes i lovgivningen på nuværende tidspunkt, og det er den beredvillighed, jeg kvitterer for og giver fuldt tilsagn om at deltage i, og jeg håber, at det kan ske ganske kvikt og hurtigt.

Formanden:

Hr. Aage Frandsen som ordfører.

Aage Frandsen (SF):

Da SF's socialordfører, hr. Villy Søvndal, ikke kan være til stede, skal jeg fremføre vores synspunkter på hans vegne vedrørende de to forslag, der vedrører de sociale forhold og pensionsforhold, og jeg kan sige, at vi er imod de to forslag. Det er korrekt, at de to forslag giver en hjælp til nogle, som i dag ikke får hjælp.

Det ville være en fordel at gennemføre forslagene for nogle mennesker. Det er ubestrideligt. Omvendt er forslagene, som de er beskrevet, og man tager stilling til forslagene, som de er beskrevet, en forringelse for nogle andre mennesker, og hvis man derfor skulle lave noget om på det, så måtte man lave en langt større ændring i forhold til de to beslutningsforslag og også det tredje beslutningsforslag vedrørende skatteforhold. Så derfor kan vi under ingen omstændigheder støtte forslagene, som ligger

Så med hensyn til de ændringer, som vi også mener der er behov for: Det burde jo være meget enkelt, hvis der er en kreds af partier, der har et forlig, både med hensyn til indhold og med hensyn til provenu. Er man så uenig i nogle ting omkring indholdet, så anmoder man om, at man ser på det, og i det omfang, man ønsker ændringer, så har man forslag til andre ting, sådan at provenuet er dækket ind. Og vi har også nogle ønsker til, at man ændrer i det, og vi vil selvfølgelig tilsvarende være i stand til at møde op med et provenu.

Det der med, at man siger, at man kun vil være med til det gode og ikke vil være med til at betale, og hvis man synes, der er noget, der ikke går så godt, så siger man, at så vil man ikke være med til den del, men det andet er man selvfølgelig med til stadig væk, går ikke.

Derfor kan jeg sige, at vi gerne vil deltage i forhandlingerne. Vi har også en liste over nogle ting, som vi gerne vil have ændret, og i det omfang, det kræver penge, og det gør det sandsynligvis, ja, så skal pengene findes. Ellers kan man ikke lave ændringer i enighed.

Annie Lunde Hansen (CD):

Også her i disse sager skal jeg sige, at jeg i fru Yvonne Herløv Andersens fravær skal komme med de kommentarer, som vi vil knytte til forslagene fra Dansk Folkeparti.

Som forslagsstillerne jo ganske rigtigt gør opmærksom på, er den retstilstand, som man ønsker at føre tilbage til en tidligere, indført som led i nogle delaftaler i forbindelse med finanslovforhandlinger i efteråret 1999, aftaler, som CD har del i sammen med regeringen, SF og Enhedslisten.

Naturligvis vedgår vi vort medansvar for aftalerne, som erfaringsvis har vist sig som en ikke ubetydelig forringelse, hvad angår i hvert fald nogle efterlevende gifte pensionisters forhold. Men aftalerne indeholdt altså også en forbedring i forhold til samlevende pensionister, da denne gruppe jo blev omfattet af den ved aftalen indførte efterlevelseshjælp. Og som forslagene her er formuleret, betyder det, at forslagsstillerne vil have denne efterlevelseshjælp for de samlevende pensionister ophævet igen. Mon det nu også er en god idé?

I CD siger vi, at dødepakken, som aftalerne så ucharmerende, men måske meget rammende er blevet kaldt, absolut ikke er CD's opfindelse, og vi har da heller ikke specielt varme følelser for

den, men i forhandlinger må man jo både give og tage.

Da det som allerede nævnt må erkendes, at regelændringerne har skabt problemer for nogle efterlevende, vil det ikke være os, som stiller os hindrende i vejen, hvis regeringen i forbindelse med de kommende finanslovforhandlinger skulle ønske at lave om på reglerne.

Men en ændring i retning af det her foreslæde er jo absolut ikke omkostningsfri. Den er faktisk dyr. Samtidig er vi faktisk ganske godt tilfredse med, at samlevende pensionister med aftalen fik andel i efterlevelseshjælpen. Den ønsker vi altså ikke at tage fra dem igen, og det er som sagt rent faktisk, hvad forslagsstillerne er i gang med her.

Derfor må dette spørgsmål som allerede nævnt tages op under de kommende finanslovforhandlinger, og her vil vi i CD gerne være med til at kigge på de problemer, som de nye regler har skabt. CD støtter et positivt udvalgsarbejde.

(Kort bemærkning).

Grete Schødts (S):

Man kan jo næsten ikke nænne at blive ved at trække tiden ud, men alligevel: Næsten uden undtagelse står forligspartier og bekendtgør her fra Folketingets talerstol, at det her ikke har groet i deres have. Jo, du har det det! Lige nøjagtig, for I er da med i forliget.

De Konservative ville have politi på gaden. Forliget er omfattet af det her. Vedkend jer nu jeres ansvar og så støt os alle sammen i at få det ændret dér, hvor det skal ændres!

(Kort bemærkning).

Annie Lunde Hansen (CD):

Jeg vil godt sige til fru Grete Schødts: Det var jo lige præcis det, jeg sagde. Jeg sagde, forslaget ikke var CD's opfindelse, men i et forlig da må man både give og tage.

Men vi vil ikke sige, at vi fra start syntes, at det var vores idé. Vi har været med til at stemme for den, det vedstår vi. Og derfor vedstår vi også gerne, at vi meget gerne vil have lavet nogle aftingene om igen og rettet alle de skønhedspletter, der eventuelt er.

(Kort bemærkning).

Aase D. Madsen (DF):

Jeg vil gerne lige spørge fru Annie Lunde Hansen, om jeg har misforstået noget. Sagde fru Annie Lunde Hansen, at de tre måneders efterlevelsuspension ikke var en god idé?

O.k., det var bare det, jeg ville spørge om med henblik på, om vi tog fejl af hinanden med hensyn til efterlevelseshjælpen på de 10.000 kr., hvor man skal op og ansøge kommunen, hvor der er grænser osv., hvor man skal op og stå med hatten i hånden oppe på kommunekontoret for at få de 10.000 kr. Der mener jeg da, at efterlevelseshjælpen, hvor man fik den husstandsindkomst, man hele tiden havde haft, fordi man havde de tre måneder automatisk, da må være en meget, meget stor fordel og en sikkerhed for den efterlevende.

Formanden:

Så er det hr. Frank Aaen som ordfører.

Frank Aaen (EL):

Vi er i Enhedslisten meget enige i, at det er vigtigt, at en enke eller enkemand ikke oven i sørgen over tabet af sin kære også skal have akutte økonomiske problemer. Men vi har også den opfattelse, at den økonomiske trykthed skal gælde, uanset om man er folkepensionist eller f.eks. er på efterløn eller er i en anden situation, og derfor betragter vi stadig tanken om en transbestemt efterlevelseshjælp, som alle efterlevende samlever og ægtefæller med ringe indkomst og ringe formue har ret til, som det bedste. Det er simpelt hen en bedre ordning end den, vi havde tidligere.

Men det er ikke det samme, som at løsningen er god nok. Vi er blevet opmærksomme på, at ude i kommunerne er der problemer med, hvordan man administrerer loven, og det er oplagt, at det, at den efterlevende skal søge efterlevelsedydelsen, kan give problemer for nogle. Vi mener, at kommunerne i langt højere grad skal være opsøgende. Er den efterlevende pensionist, ved kommunen jo straks, at der er sket et dødsfald, og den kan derfor straks tage initiativ til at sørge for, at efterlevelsedydelsen bliver beregnet for den, der har mindst indkomst og mindst formue.

Jeg synes også, man kan sige, at det bør være ganske almindelig god socialforvaltning, at man i forbindelse med dødsfald kontakter den efterlevende og tilbyder en rådgivningssamtale, og at man også i den forbindelse sørger for at tage stilling til spørgsmålet om efterlevelseshjælp sammen med alle de andre nye spørgsmål, der dukker op, når man går fra at være den ene halvdel af et par til at være alene. Det er derfor vores opfattelse, at der er brug for en præcisering, en vejledning til kommunerne om at gå

mere aktivt ud og tilbyde sin bistand, når det ulykkelige er sket, at en persons ægtefælle er død.

Vi var med i nogle af aftalerne sidste år, men vi stemte selvfølgelig imod den del, der helt klart gik ud på at stjæle nogle penge for at finansiere et politiforlig. Vi syntes, det var uanstændigt, og det var også en sammenblanding af ting, der ikke havde noget med hinanden at gøre. Jeg forundres også stadig over, at partier, der siger, at de går ind for mere velfærd, bare uden videre tog nogle penge uden samtidig at sørge for, at der på anden måde skete en forbedring for personer med ringe indkomst, der kommer ud for et dødsfald. Men sådan har nogle partier det altså, og det er så deres valg.

Vi har den opfattelse, at man bør se nøje på, om man kan forbedre efterlevelseshjælpen, og jeg er meget glad for de tilsagn, der er kommet fra både socialministeren og de andre partier, der var med til at lave efterlevelseshjælpen, om at vi i fællesskab så hurtigt som overhovedet muligt og selvfølgelig fuldt finansieret sørger for at få efterlevelseshjælpen forbedret på de områder, hvor den trænger til forbedring. Det ser vi frem til.

Børge Klit Johansen (KRF):

Jeg skal ganske kort forholde mig til det skattemæssige, nemlig B 135, og fortælle, at eftersom Kristeligt Folkeparti stemte imod afskaffelsen af det dobbelte personfradrag for den efterlevende ægtefælle, vil vi naturligvis støtte B 135.

Frank Dahlgaard (UP):

Blot ganske kort: Jeg havde det rigtig dårligt i december 1999, da vi dels bevilgede os selv her i Folketinget en ordentlig lønforhøjelse på 22 pct. og samtidig, jeg havde nær sagt, plyndrede folk, som havde mistet deres ægtefælle, og skar ned dér. Det var ikke særlig sjovt. Jeg stemte imod begge forslag, og det siger sig selv, at på den baggrund er jeg positivt indstillet over for disse forslag, vi behandler nu.

Formanden:

Ordføreren for forslagsstillerne, fru Aase D. Madsen.

Aase D. Madsen (DF):

Folketinget var den 17. december 1999 bestemt ikke i julegavehumør, for det var den dag, den såkaldte dødepakke, som man med rette kan kalde en hadepakke, blev vedtaget.

I Dansk Folkeparti var vi enige om, at det var en skammens dag. Det var totalt uforståeligt for os, at regeringen og flertallet for det første standsede afdødes pension fra dødsdagen, for det andet indførte en tilbagebetalingspligt, for det tredje fratog ægtefællen de 3 måneders efterlevelsespension, og for det fjerde ophævede det dobbelte personfradrag i dødsåret. Alt dette skete for at få finansieret politiforliget, men til gengæld fik ægtefællen eller samleveren mulighed for med hatten i hånden at gå op til kommunen og få tilkendt en trangsbestemt efterlevelselydelse eller måske et personligt tillæg efter kommunens skøn.

Det opleves som belastende og ydmygende, at man nu umiddelbart efter dødsfaldet skal udfylde udviklede skemaer til kommunen for eventuelt at kunne få denne ydelse. Det er da en svær situation, og det er en situation, hvor den efterlevende efter Dansk Folkepartis mening burde have et krav på i den første tid efter dødsfaldet at have den tryghed, det giver, at de første 3 måneder bliver de økonomiske vilkår ikke ændret, for de store, faste udgifter ændrer sig jo ikke fra dødsdagen. Husleje, forsikringer, tv-licens osv. skal stadig betales, og det har derfor vakt stor harme og er blevet kaldt ligrøveri, at den hidtidige automatisk udbetalte efterlevelserspension er blevet erstattet af efterlevelseshjælpen, hvor aftrapningsordningen gør et voldsomt indhug i de 10.000 kr. selv ved beskedne indkomster.

Jeg ved godt, at denne form for efterlevelseshjælp er en forbedring for nogle grupper, der ikke er pensionister og samlevende, og disse forbedringer vil Dansk Folkeparti naturligvis ikke røre ved. Men den forbedring skal ikke ske ved at fratage andre efterlevende grupper 3 måneders efterlevelserspension i en situation, som lige efter dødsfaldet er meget sårbar.

På den skattemæssige side faldt det dobbelte personfradrag væk, og det betød ifølge Ældre Sagens høringssvar til dødepakken, at 23.000 efterlevende ægtefæller i gennemsnit ville få en merskat på ca. 8.700 kr. Dette forslag fik da også mange af Folketingets partier til at stemme imod denne del af dødepakken.

Alt i alt håber Dansk Folkeparti, at vi med dette forslag så at sige kan få vendt hele løvbøtten og gøre dødepakken mindre belastende for mennesker i sorg. Det kan måske ske i samarbejde med ældreorganisationerne, for det er jo her, problemerne med dødepakken efterfølgende

kommer op til overfladen i form af klager fra de efterlevende.

Jeg vil takke for den positive modtagelse, forslagene har fået. Jeg skal love for, at der er blevet rørt om i gryden med hensyn til forlig eller ikke forlig, og derfor bliver det jo et uhyre spændende udvalgsarbejde, vi skal i gang med. Men jeg kan ikke forstå, at ministeren har tøvet så længe med at komme frem til målstregen med hensyn til dødepakken. Allerede ved ældrehøringerne var ministeren jo fremme, og da sagde ministeren, at dødepakken og medicinordningerne nu har givet nogle erfaringer, som der skal samles op på, og at man var i gang med det. Både finansministeren og socialministeren selv var opmærksomme på det, og man var ved at finde nogle af de steder, hvor der kunne foretages justeringer. Det blev sagt op til behandlingen af den seneste finanslov, hr. minister, og derfor har Dansk Folkeparti taget sagen op, for nu går den altså ikke længere. Nu må ministeren holdes fast på det, ministeren har sagt.

Det er meget spændende, fordi der tilsyneladende er positivitet hos Venstre og De Konservative. Man er næsten ved at sige, at der kan dannes et flertal uden om regeringen, hvis vi gør det her fornuftigt for at få noget godt igennem, og hvis ikke det bliver tilfældet, er jeg sikker på, som fru Pia Christmas-Møller sagde, at forliget måske ikke rækker så langt, fordi der kan komme en anden regering i løbet af kort tid, og så kan vi måske få endnu mere igennem, end vi kan med den vrangvillige regering, som sidder på ministerbænkene i øjeblikket. Det er mit store håb.

Jeg ser som sagt frem til et rigtig godt udvalgsarbejde, og så er der lige noget, som ligger mig meget på sinde. Det lød, som om der kunne dannes et flertal, så vi i hvert fald kunne løse problemet med tilbagebetalingen, og det synes jeg man skal klare lynhurtigt, hvis man kan det. Jeg ved jo ikke, hvordan det ligger med forligene. Der har været lidt problemer med dem, men jeg synes i hvert fald, det er meget, meget væsentligt, at vi får klaret tilbagebetalingen lynhurtigt, og det må der kunne samles et flertal for, forlig eller ikke forlig.

Socialministeren (Henrik Dam Kristensen):
Folketingets talerstol må lægge ryg til meget vrøvl, og her hørte vi en tale af fru Aase D. Mad-

sen, som var fuldstændig ude af proportion med virkeligheden.

Jeg synes, at alle, der hører debatten her, skal være klar over flere forskellige ting. For det første stiller Dansk Folkeparti et forslag, som vil forringe forholdene for en række grupper, som i dag har mulighed for at få overlevelseshjælp. Dem fjerner man med et pennestrøg, og hvad er svaret til de efterlønsmodtagere m.fl., som Dansk Folkeparti nu fratager de muligheder? Det er den ene del.

Den anden del er, at man som så ofte før skal høre Dansk Folkeparti bruge ord som skammens dag og lignende udsagn, der næsten ikke er til at holde ud at høre på. Når man har været medlem af Folketinget i en periode, har man kunnet konstatere, hvordan en række partier forsøger at få tingene til at hænge sammen ved at være ansvarlige og indgå forlig, sørge for at udgifter og indtægter nogenlunde passer sammen, og at der også er et parti, som aldrig nogen sinde har deltaget i noget som helst, men bruger løs af penge, hver eneste gang der er en lejlighed til det.

Fru Aase D. Madsen har selvfølgelig også en vanskelig opgave, for hun skal jo bruge 150 mia. kr., som er ufinansierede – 150 mia. kr., som er ufinansierede – og det giver hun et voldsomt bidrag til ved gentagne lejligheder. Jeg bliver altså nødt til at sige til fru Aase D. Madsen, at der er nogle spilleregler her i Folketinget. Der er nogle spilleregler i forbindelse med et forlig, og det eneste, jeg kan sige, er, at når dette problem skal løses, vil Dansk Folkeparti ikke medvirke til del af løsningen.

Der blev sagt i starten fra min side, og jeg tror, det også blev sagt af ordførerne fra stort set alle de partier, som har været en del af forliget: Punkt 1: Vi vedstår forliget, for sådan er spillereglerne altså i det danske Folketing. Punkt 2: Vi har alle – det tror jeg alle ordførere gav udtryk for – samlet nogle erfaringer undervejs. Så blev der klart signaleret fra alles side, inklusive regeringens, at det er noget af det, som de partier, der har modet og svaret til f.eks. at indgå i en kommende finanslov, vil kigge på.

Der bliver altså ikke noget med forlig uden om regeringen. Det var slet ikke de signaler, der blev afsendt i dag, det var en tilkendegivelse fra de ansvarlige partier, som tilkendegav klart og tydeligt, at der vil blive kigget på de uheldige elementer, som vi alle sammen har erkendt.

(Kort bemærkning).

Sandy Brinck (S):

Nu kan det godt være, at jeg fik udtrykt mig lidt uklart tidligere i debatten, men jeg må nok sige, at jeg synes også, fru Aase D. Madsen var lidt uklar, når man har læst teksten i de beslutningsforslag, som Dansk Folkeparti har bedt om at få behandlet i dag, og så lyttede til talen.

Jeg er helt med på, at Dansk Folkeparti ikke tager noget ansvar, når ansvaret skal tages og løsningerne skal findes. Men man må dog tage ansvar for et forslags tekst, når man selv har fremsat det, og derfor har jeg to spørgsmål: Mener Dansk Folkeparti, at offentlig hjælp ved dødsfald skal gives efter behov, så de, der har mest behov, også får mest? Det var det ene spørgsmål, og det andet spørgsmål er: Mener Dansk Folkeparti, at der skal være forskel på den hjælp, man får, alt efter om man var gift med eller samlevede med afdøde?

(Kort bemærkning).

Grete Schødt (S):

Det er altså godt nok lidt håbløst.

Jeg er nødt til at sige til fru Aase D. Madsen, ordføreren for Dansk Folkeparti: Der er ikke fra denne talerstol tilkendegivet fra ét eneste parti, at Dansk Folkeparti har fået tilslutning til noget som helst, men fru Aase D. Madsen har ikke fattet en dyt af det hele endnu.

Der er ikke ét eneste parti, der har sagt, at de vil tilbageføre lovgivningen, som den var før den 1. april 2000 – ikke ét! Der er nemlig intet parti i dette Folketing, der vil være med til at forringe vilkårene for modtagerne af den efterlevelseshjælp, vi har lovgivet om, men vi vil ændre nogle ting i efterlevelseshjælpen.

Det er næsten håbløst, men Dansk Folkeparti bør læse deres beslutningsforslag, for den sags skyld dem alle tre, og så bør man gå ind i den realistiske verden og se på, hvad det er for en lovgivning, der er på området lige nu. Så kan det være, vi kan få en realistisk debat.

(Kort bemærkning).

Aase D. Madsen (DF):

Man kan godt se, at den hund, der er mest i klemme, bider mest. Det er jo helt logisk.

Med hensyn til finansieringen har ministeren måske ikke observeret det, for der kommer mange ændringsforslag til finansloven, men vi har stillet ændringsforslag på 324 mio. kr., der

skulle dække omkostninger ved at tilbageføre den lovgivning om samlevende eller ikkesamlevende og de andre ting, der er blevet sagt herfra. Der er penge nok til det på vores budget, så det kan vi sagtens finde ud af.

I øvrigt står jeg her med nogle udregninger med hensyn til provenuet. Jeg vil i hvert fald meget gerne under udvalgsarbejdet se på det provenu, som man fik ind i kassen, som gav 347,1 mio. kr., og jeg vil gerne se på, om der er overskud eller underskud ved de nuværende ordninger.

Hvis der er et overskud, så mener jeg da alt andet lige, at man i hvert fald bør tilbageføre det på en sådan måde, at hele det provenu, som er kommet ind, skal gå til disse pensionsordninger på den ene eller på den anden måde. Det vil jeg se på i udvalgsarbejdet.

Jeg har såmænd ikke så meget at sige til den socialdemokratiske armada, der kom herop. Jeg skal da nok tage det fulde ansvar for dit og dat, og vi vil da meget gerne med i finanslovsforliget, men jeg tror ikke, at det bliver bedre, før vi får en anden regering. Der får vi nok mere, det har jeg da hørt på tilkendegivelserne her, og så kan man jo så se ude omkring, hvem der giver mest, om det er den højre eller den venstre side af salen. Jeg er lige ved at tro, at aktierne ikke står i højeste kurs hos den socialdemokratiske regering.

Jeg kan ikke forstå, hr. minister, hvorfor der skal gå så længe. Hvorfor er det først, når Dansk Folkeparti tager det op, at man lige pludselig siger ja, nu skal vi se på det, nu skal det nok komme? Der har været halvandet år til det, og der er ikke blevet rørt ved sagen.

Hermed sluttede forhandlingen, og forslagene overgik derefter til anden (sidste) behandling.

Afstemning

Den fg. formand (Inge Dahl-Sørensen):

Jeg foreslår, at forslagene til folketingsbeslutning nr. B 133 og B 134 henvises til Socialudvalget, og at forslaget til folketingsbeslutning nr. B 135 henvises til Skatteudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

23) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 115:

Forslag til folketingsbeslutning om oprettelse af særlige økonomiske zoner ved landegrænsen.

Af Frank Dahlgaard (UP).

(Fremsat 8/2 2001).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Skatteministeren (Frode Sørensen):

Beslutningsforslag nr. B 115 om oprettelse af særlige økonomiske zoner ved landegrænsen er fremsat af hr. Frank Dahlgaard.

Der står heri, at Folketinget opfordrer regeringen til inden den 15. oktober 2001 at fremlægge lovforslag om oprettelse af særlige økonomiske zoner ved den danske landegrænse, hvor moms- og afgiftssatser fastsættes særskilt i forhold til det øvrige Danmark. Hr. Frank Dahlgaard foreslår, at regeringen skal fremsætte dette lovforslag om oprettelse af disse økonomiske zoner.

I zonerne, som skal ligge tæt op ad landegrænsen på den danske side ved grænseovergangene til Tyskland, skal gælde tyske moms- og afgiftssatser, men således at provenuet tilfalder Danmark og ikke Tyskland.

Der har tidligere været fremført lignende forslag, der dog har været afvist af flere grunde, og regeringen vil da heller ikke anbefale, at dette forslag fremmes.

Det skyldes for det først, at forslaget vil trække i retning af, at en endnu større andel af detailhandelen vil ske til lavere afgifter end i dag.

For det andet strider forslaget mod ønsker om at sikre lige regler for alle danske borgere og virksomheder, eller udtrykt mere højtideligt: at sikre rigets enhed.

For det tredje er det ikke helt så let, som det anføres i bemærkningerne, at kunne få lov af EU til at anvende forskellige moms- og afgiftssatser inden for Danmark, og for det fjerde vil der være væsentlige administrative spørgsmål.

For det femte skal man ikke glemme den ekstra belastning af lovgivningsmagten, der vil komme, hvis man ud over det nuværende arbejde med at vedtage afgiftslove for Danmark også skal til at behandle og vedtage andre afgiftslove for de pågældende zoner.

Endelig er der for det sjette også besværet med at skulle vedtage tyske afgiftsregler i Folketinget. Der er således mange forhold, der taler imod at gennemføre forslaget.

Hvis man kunne opnå, at hidtidig grænsehandel i Tyskland blev flyttet til zonerne, ville Danmark netto vinde ved forslaget svarende til de afgiftsindtægter, danskerne i øjeblikket giver den tyske stat.

Tilbage vil fortsat være besværet i forhold til at købe ind i normal dansk handel, men sådan vil det næppe gå, for forslaget vil sandsynligvis bevirke, at der samlet handles mere i zonerne og i Tyskland, end der før blev handlet i Tyskland. Der vil nemlig være flere danskere, der vil omlægge deres indkøbsvaner end i dag. I praksis vil afgiftsgrænsen blive rykket længere mod nord, hvilket vil få flere danskere til at tage af sted.

Yderligere gælder det, at en del danskere afstår fra større indkøb, som det afgiftsmæssigt kan betale sig at købe i Tyskland, bl.a. af frygt for, at det kan være vanskeligere at få erstatning via det tyske retsvæsen end via det danske, hvis sælgeren f.eks. nægter at give erstatning for defekte varer eller opfyldte garantiforpligtelser. Sådan en frygt vil være mindre ved køb i de økonomiske zoner.

Samlet vil der derfor netto blive grænsehandel mere i Tyskland og i zonerne end før, hvis der i øvrigt i praksis kan oprettes forretninger i zonerne. Det er derfor ikke sikkert, at forslaget netto vil reducere forvriddingerne ved grænsehandel, men sikkert, at de almindelige danske detailforretninger i større udstrækning end i dag vil blive mødt af en urimelig konkurrence fra forretninger, der har gunstigere afgiftsvilkår.

Vender man sig herefter til de praktiske og juridiske aspekter ved forslaget, bliver betænkelighederne bestemt ikke mindre. Det er korrekt, at der i EU's medlemslande er områder eller enklaver, hvor EU's afgiftsregler ikke nødvendigvis gælder, og hvor afgifterne er forskellige fra hovedreglerne for medlemslande. Den afgiftsmæssige særstilling er enten sikret direkte i Traktaten eller i moms- og afgiftsdirektiver.

Hvis dele af Danmark skal have afgiftsmæssig særstilling, kræver det ikke blot Europa-Kommissionens godkendelse, men nye EU-regler, der skal vedtages på forslag af Kommissionen og tiltrædes af alle medlemsstaterne. Om såvel Kommissionen som alle medlemsstaterne vil se en interesse i at støtte et dansk ønske om særlige økonomiske zoner er i sig selv tvivlsomt, og